

Astrid Lindgrenová

Veselo je
v Bullerbyne

Veselo je
v Bullerbyne

Astrid Lindgrenová

Veselo je
v Bullerbyne

slovar

Copyright © Astrid Lindgren 1949
Illustrations © Ingrid Vang Nyman
Translation © Mária Bratová 2004, 2020
Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2004, 2020

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-4852-1

OBSAH

Veselo je v Bullerbyne	7
Ako som dostala jahniatko	15
Pontus ide do školy	23
Ako sme šli domov zo školy	31
Ako sa Ollemu kýval zub	43
Ako sme s Annou ani nevedeli, čo robíme ...	53
Zázračná skrinka mudrcov	61
Ako Lasse lovil mamuty	73
Letný slnovrat v Bullerbyne	87
Ako sme predávali višne	98
Ako sme sa s Annou chceli stať učiteľkami – možno	112
Ako sme chytali raky	131

Veselo je v Bullerbyne

Volám sa Lisa, mám deväť rokov a bývam v Bullerbyne. Mamka hovorí, že naša dedinka sa preto volá Bullerbyn, lebo my deti tu jednoducho buntujeme, hučíme a robíme rámus. Vraj vôbec nechápe, ako môže šesť detí vyrobiť toľký hluk a krik. Väčšinou sa jej zdá, že je nás tu najmenej tri razy toľko. No ja si myslím, že najväčší rámus robí Lasse. Som si istá, že rozpráva aspoň tak veľa ako desať obyčajných chlapcov. Pravdaže, výdatne mu pri tom pomáhajú aj Bosse a Olle. Britta, Anna a ja sme aspoň niekedy ticho.

Ak by niekto chcel prísť do Bullerbynu, musí najprv zdolať zopár dosť strmých kopcov, lebo Bullerbyn leží poriadne vysoko. Ak by Bullerbyn ležal ešte *trošičku* vyššie, hviezdy z oblohy by sa dali zbierať aj hrabľami. To tvrdí Lasse.

No práve preto, že bývame tak vysoko, máme z Bullerbynu prekrásny výhľad. Aj keď najlepšie zo všetkého vidieť hustý les. Neverili by ste, koľkí ľudia si myslia, že vidieť hustý les je to najkrajšie na svete. Preto sem aj chodia a pozerajú sa. Raz sem na aute prišla nejaká fajnová dáma aj s dievčatom.

– Len by sme sa chceli pokochať výhľadom, – povedala vyparádená dáma. Oblečený mala červený plášť, na hlave červený klobúk a bola veľmi pekná. Aj jej dcérka sa mi páčila, mala na sebe bledomodré šaty s malou červenou brošničkou. Volala sa Monika, teda to dievčatko, a bola asi taká veľká, ako som ja.

Mamka ich pozvala do nášho sadu a ponúkla višňovou šťavou. Povedala mi, aby som sa zabavila s Monikou. Veľmi som si želala, aby tam bola aj Britta s Annou a trochu mi pri tom pomohli. Lenže práve vtedy neboli doma, museli ísť čosi kúpiť do Storbynu. Zato Lasse, Bosse a Olle boli doma. Lenže im sa s Monikou vôbec nechcelo rozprávať. Schovali sa za roh domu a tam vyvádzali. Sem-tam však vykukli a potom sa smiali ako blázni.

– To sú tvoji bratia? – spýtala sa Monika.

– Iba Lasse a Bosse, – odvetila som. – Olle nie.

– A ktorý z nich je Olle? – opýtala sa Monika.

– To je ten, čo má tak málo vlasov, – vysvetlila som.

V tej chvíli sa zjavil Lasse na chodúľoch. Som si istá, že sa chcel predvádzať. Lasse má také dlhé chodúle, že keď na nich stojí, dovidí do okien na poschodí nášho domu. Raz mi to urobil, keď som sa vo svojej izbe hrala s bábikami. Odrazu sa predo mnou zjavila v okne Lasseho hlava!

Nadvihol si čiapku a povedal:

– Dobrý deň, milostivá, ako sa máte v takéto krásne popoludnie?

Najprv som sa hrozne zľakla, ale potom som pribehla k oknu a videla som, že Lasse stojí na chodúľoch. Vtedy ich mal prvý raz.

A teraz sa chcel vytiahnuť pred Monikou. Obchádzal záhradu a vykrikoval na Bosseho a Olleho:

– Odtiaľto zhora je prekrásny výhľad!

Naša slúžka Agda šla práve vtedy nakúpiť prasiatka. Vedro s pomyjami si pripravila pred kuchynské dvere. Samozrejme, Lasse musel ísť akurát tade! Prevrátil vedro a sám sa vyvalil do pomyjí.

– Teraz máme krásny výhľad aj odtiaľto! – smial sa Bosse, až sa za brucho chytal. Aj Monika

sa rozosmiala. Lasse sa rýchlo rozbehol do letnej kuchyne a pustil na seba prúd vody, aby sa umyl. Vrátil sa k nám celkom mokrý, ale rovnako veselý ako predtým. Vyžmýkal si z vlasov vodu, pozrel sa na Moniku a povedal:

– Čo by človek neurobil preto, aby sa ľudia pobavili!

Mamka ho poslala dnu prezliecť sa, ale Lasse sa rýchlo vrátil. Potom sa už aj chlapci rozprávali s Monikou. Teda všetci okrem Olleho, lebo on sa nerád zhovára s neznámymi ľuďmi. Ale odrazu sa pozrel na Moniku a povedal:

– Chcela by si vidieť moju sestričku?

Rozbehol sa domov a priniesol Kerstin. Kerstin má ešte len jeden a pol roka. Olle ju má veľmi rád. Na tom nie je nič čudné, lebo Kerstin je veľmi milá a navyše je Olleho jediný súrodenec. Olle ju posadil Monike na kolená a Kerstin ju začala ťahať za vlasy, kým jej neuvolnila pramienok. Monika sa vôbec nenahnevala. Určite vedela, že malé deti to robievajú.

Stála som vedľa Moniky a obdivovala som jej brošňu.

– Máš krásnu brošňu, – povedala som.

– Chceš ju? – spýtala sa Monika.

To som teda nechcela, nie preto som povedala, že má krásnu brošňu.

No Monika si brošňu odopla a položila mi ju do dlane. Aj jej mama povedala, aby som si ju zobrala. Lenže *moja* mamka odmietla:

– Nie, v nijakom prípade!

Napokon som brošňu dostala. Bola to najkrajšia brošňa, akú som kedy videla, celá posiatá drobnými červenými perličkami. Teraz je len moja. Odkladám si ju do škatuľky na svojom stolíku.

Potom sa zo Storbynu vrátili Britta a Anna. Keď na ceste zbadali auto, vypliešťali oči. Sem k nám len zriedkakedy príde auto, lebo za Bullerbynom sa končí poriadna cesta. Aj tá je dosť úzka a hrbolatá. Britta a Anna zastali pri živom plote a vôbec sa neopovážili vojsť k nám, keď videli, že moja mamka a Monikina mama sedia v záhrade, pijú limonádu a my sa bavíme s Monikou. Zakričala som na ne:

– Čo tam postávate? Ešte ste nevideli ľudí?

Až potom prišli za nami a pozdravili sa s Monikou. Monika sa opýtala:

– Koľko detí tu vlastne býva?

– Šesť a pol, – odvetil Lasse. Podľa neho sa malá Kerstin nedala rátať ako celé dieťa. Olle sa vtedy nahneval a povedal:

– Ty si pol!

Vysvetlili sme Monike, že Britta a Anna bývajú na Severnom gazdovstve, Lasse, Bosse a ja na Strednom a Olle a Kerstin na Južnom.

– Aj ja by som tu chcela bývať, – povedala Monika.

Monikina mamka dopila limonádu a pobrala sa k autu. Samozrejme, aj Monika sa musela pobrať. Jej mama sa ešte raz porozhliadala:

– A nie je tu predsa len nuda a nezdá sa vám jednotvárne, keď ste stále iba tu v horách?

Vtedy mamka odvetila:

– Máme vždy dosť práce, nemáme čas nudiť sa.

Monikina mama musí byť asi trochu čudná. Vraj nudné a jednotvárne! Podľa mňa je v Bullerbyne vždy veselo.

Potom sa auto pohlo a Monika nám kývala, kým sme na nich dovideli.

Myslela som na to, že Moniku už asi nikdy nevidíme. Na pamiatku mi však zostala brošňa. Na chvíľku som ju požičala Britte a Anne.

Potom sme utekali za dedkom, ktorý býva na Severnom gazdovstve. Je to Brittin a Annin dedko a je takmer slepý. Ale zato ho veľmi zaujíma všetko, čo sa stalo v Bullerbyne. Samozrejme, že sme mu chceli porozprávať aj o aute a o Monike. Dedko vždy hovorí, že keby nebolo nás detí, nikdy by sa nič nedozvedel. Dospelí majú vždy málo času, nestihnú za ním zájsť na kus reči.

A tak sme mu všetko vyrozprávali. Zaujímal sa o auto a Bosse mu ho opísal presne do bodky. Aj dedkovi som dovolila, aby si v dlani podržal moju brošňu. Opísala som mu každučkú červenú perličku. Dedko povedal, že si ju vie veľmi dobre predstaviť a že je naozaj pekná. Nakoniec som mu povedala aj to, čo hovorila Monikina mama o nude a jednotvárnosti v Bullerbyne. Dedko vzdychol:

– Ojojój, ľudia sú niekedy veľmi hlúpi!

Lebo dedko si myslí presne to čo ja: V Bullerbyne je vždy veselo.

Ako som dostala jahniatko

Najveselšie býva u nás asi na jar. Anna a ja sme sa pokúšali zistiť, kedy je v Bullerbyne najveselšie. Anna si myslí, že v lete, ja si zasa myslím, že na jar. No a, samozrejme, na Vianoce, a to si myslí aj Anna.

Teraz vám porozprávam niečo, čo sa stalo na jar. Tu v Bullerbyne máme veľa oviec a každý rok na jar sa im narodí jahniatka. Jahniatka sú najmilšie stvorenia na svete. Sú ešte milšie než mačiatka, šteniatka či prasiatka. Dokonca si myslím, že jahniatka sú milšie ako Kerstin, aj keď pred Olem sa to neopovážim povedať.

V čase, keď sa ovciam rodia jahniatka, každé ráno zvykneme zabehnúť do ovčince, aby sme zistili, koľko jahniatok za noc pribudlo. Len čo otvoríte dvere ovčince, ovce bľachia ako pominuté. Jah-

niatka bláčia milo a jemne, vôbec nie ako barany a ovce. Takmer každej ovci sa zvyknú narodiť dve jahniatka.

Raz v nedeľu ráno, keď som prišla do ovčince, zbadala som na slame ležať mŕtve jahniatko. Hneď som bežala za ockom. Ocko sa pobral do ovčince, aby zistil, prečo jahniatko zomrelo. Stalo sa to

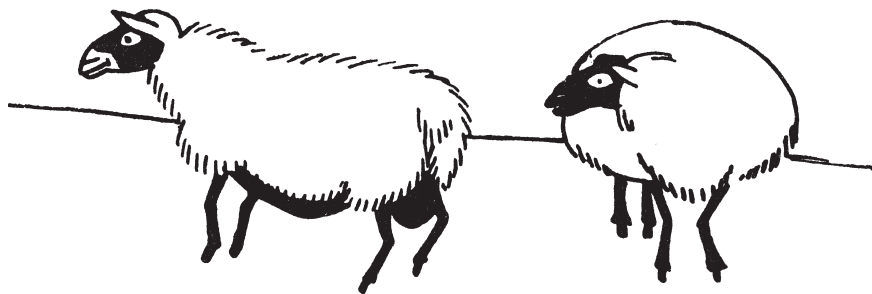

preto, lebo mama jahniatka nemala dosť mlieka. Úbohé malé jahniatko zahynulo, lebo nedostalo jesť! Sadla som si na prah ovčince a plakala som. Po chvíli prišla Anna, a keď sa o tom dozvedela, aj ona sa rozplakala.

– Nechcem, aby jahniatka zomierali, – povedala som ockovi.

– To nikto nechce, – odvetil ocko. – Žiaľ, máme ešte jedno, čo asi tiež zahynie.

V náručí držal drobné jahniatko, ktoré vyzeralo naozaj žalostne. Bol to braček toho jahniatka, ktoré som našla mŕtve. Ani to nedostalo od mamy mliečko. A pritom je to jediná potrava, ktorú čerstvo narodené jahniatka môžu jesť! Ocko povedal, že ho musíme zabiť, inak zomrie od hladu. Keď sme to počuli, znova sme sa s Annou rozplakali. Hrozne sme nariekali.

– *Nechcem*, aby to jahniatko zomrelo, – kričala som a hodila som sa na zem.

Ocko ma zdvihol a povedal:

– Lisa, neplač! – a potom dodal:

– Keď chceš, mohla by si jahniatko kŕmiť z fľaše. Presne ako malé bábätko.

Veľmi som sa potešila, myslím, že ešte nikdy v živote som nebola taká šťastná ako vtedy! Vôbec som netušila, že jahniatka sa dajú kŕmiť ako bábätká. Ocko ma upozornil, aby som si nerobila veľké nádeje. Podľa neho jahniatko zahynie, ale za pokus to stojí.

Anna a ja sme utekali za Olleho mamou tetou Lisou a požičali sme si od nej fľašu s cumlíkom, z ktorej píjavela Kerstin, keď bola celkom malá. Potom sme opäť utekali za ockom.

– Ocko, nemohli by sme tomu úbožiatku priniesť trochu smotany? – spýtala som sa.

No ocko povedal, že keby som jahniatku dala smotanu, určite by ochorelo. Jeho žalúdok znesie len ovčie mliečko, aj to treba rozriediť vodou.

Ocko mi pomohol mlieko nadojiť do fľaše, ktorú sme trošku zohriali v teplej vode. Potom som cumlík vopchala jahniatku do úst. Predstavte si, že v tej chvíli začalo piť! Hneď bolo na ňom vidieť, že je veľmi hladné.

– No dobre, takže odteraz budeš náhradnou mamičkou jahniatka, – povedal ocko. – Len nezapodni, že musí dostať jesť zavčas ráno aj neskoro večer. Nevie, či to zvládneš.

Anna sa ponúkla, že ak budem unavená, stačí povedať, veľmi rada namiesto mňa jahniatko nakŕmi. No ja som povedala:

– Kdeže! Ako si vôbec môžeš myslieť, že človek sa pri kŕmení jahniatka unaví?

Jahniatku som dala meno Pontus a ocko povedal, že odteraz je len moje. Ešte šťastie, že toto všetko sa stalo, skôr než sa v to nedeľné ráno zobudili Lasse a Bosse, lebo inak by sme sa o Pontusa určite pohádali. Aspoň si to myslím.

– No teda, človek si len raz ráno dlhšie pospí a Lissa stihne dostať jahniatko, – hundral Lasse, ktorý sa trochu durdil za to, že Pontusa nedostal on.

Spočiatku sa na každé kŕmenie Pontusa zbehli všetky deti z Bullerbynu. No čoskoro ich to omrzelo.